

Jaarverslag 2018

Tot de weinig bekende hoogleraren in de theologie kunnen wij waarschijnlijk dr. Hermannus Royaards rekenen, die van 1788 tot zijn overlijden in 1825 een leerstoel mocht bezetten aan de Utrechtse academie. Hij signaleerde in 1799 het volgende en publiceerde daarover in zijn boek *De waare aart van Jesus Koningrijk*:

“Ware godsdienst, zoals die in onze tegenwoordige toestand kan uitgeoefend worden, moet op Jezus’ leer gegrond zijn en moet volgens Jezus’ voorschrift zijn ingericht. En wat wij ook overleveren, hoe gematigd wij ook denken, hoe graag wij andersdenkenden willen hoogachten en erkennen in de gaven die God hun geeft, al die inschikkelijkheid die wij gebruiken om die of gene of minder te waarschuwen, of meerder te ontzien, is ontrouw aan Jezus’ heerschappij en dus ook ontrouw aan het heil en de zaligheid van onze medemensen.”

Er is in tweehonderd jaar blijkbaar veel veranderd. Wij leven in een tijd waarin tolerantie, het ruimte gunnen aan elkaars opvattingen, onder zogenaamde weldenkende burgers als “must” dient te worden gezien. Tolerantie is een “ware godsdienst” geworden, te verheerlijken door de massa. Men gunt ruimte aan iedereen, maar de tolerantie richting christenen lijkt met het jaar minder te worden. Met Gods geboden heeft men geheel afgerekend. Het opkomen voor de zondagsrust, het ongeboren leven, om enkele voorbeelden te geven, wordt als een blijk van intolerantie gezien. Hoe zal dat verder gaan? Wordt er straks nog ingegrepen in kerken die de vrouw achterstellen voor de ambten, onze scholen? De afbraak van een protestants Nederland lijkt gestaag door te gaan in een multiculturele samenleving. Bij dat alles mag er toch ook nog een vereniging zijn, die opkomt voor de wortels en het belang van het protestantisme in ons land, namelijk de onze!

Die vereniging heeft weer een verenigingsjaar, 2018, kunnen afsluiten. Wat is er daarin zoal voorgevallen? Om het een en ander te organiseren, vergaderde het bestuur op 10 januari, 7 april, 23 juni, 8 september en 1 december. Voor vergaderingen van het bestuur bood opnieuw de consistorie van de Immanuëlkapel te Ridderkerk-Oostendam een prima gelegenheid. Door een ander beleid van de kerkvoogdij is daar echter geen plaats meer voor “externen”, zodat voor bestuursvergaderingen inmiddels uitgeweken is naar Driestar Educatief te Gouda.

Voor bezinning tijdens de bestuursvergadering is ook dit jaar weer ter tafel gekomen het boek *Geroepen tot hoop* van mgr. Gerard de Korte. Bezien wij als protestanten sommige

uitingen wel anders, opmerkelijk en weldadig is het dat wij in zijn pennenvrucht diverse opmerkingen kunnen onderstrepen en waarderen.

Er is ook gesproken in het onder ons bekende zgn. Nijkerks beraad, een adviesgroep voor ons bestuur. Een veertiental aanwezigen stond op 20 januari stil bij de missie en doelstelling van de vereniging, met de centrale vraag: is deze nog actueel en heeft deze perspectief, ook voor het komende decennium? Stilgestaan werd bij een betere bekendheid in ons land binnen de protestantse gezondheid bij jongeren en ouderen, de verhouding maandblad in relatie tot de vereniging. Is ontkoppeling voor zowel maandblad als vereniging nodig, of is een fusie met andere bladen noodzakelijk, enzovoorts. Moeten we de jongeren als een doelgroep of subdoelgroep zien? Het bestuur tracht het een en ander uit te werken.

Onze vereniging onderhoudt ook contacten met Refo500 en besprak met de Spaanse Evangelische Zending de opname van de lezing van drs. Coster in ons blad. Wij poogden daarmee nieuwe abonnees te werven in deze kring. Helaas nagenoeg tevergeefs. PN heeft zich bereid verklaard om te participeren in een werkgroep die een leerzame uitgave over mr. G. Groen van Prinsterer voorbereidt. Dit is een initiatief van de studiecetra van onze drie christelijke partijen.

Op 12 mei hielden onze trouwe medewerker Jan Rietveld en zijn vrouw en Marja een receptie omdat zij hun 55-jarig huwelijksjubileum mochten herdenken. Ook PN gaf hieraan aandacht en een afvaardiging bezocht de receptie, die bij zomerse zonneschijn gehouden werd in een tuin van hun kinderen in Oud-Alblas, onder zomerse zonneschijn.

Op 26 mei stond de jaarvergadering van onze vereniging bij velen in de agenda. De opkomst was groter dan gewoonlijk. Er waren geen aftredende bestuursleden. Ds. L.J. Geluk en mevrouw dr. J. Roelevink zouden aftredend geweest zijn. De eerstgenoemde is inmiddels onze erevoorzitter. Mevr. Roelevink is reeds in 2016 als bestuurslid teruggetreden, maar na een slopende ziekte is zij overleden op 7 september 2018, in de leeftijd van 65 jaar.

De voorzitter wees op de wens tot uitbreiding, verjonging en professionalisering Het bestuur stelde dus in enkelvoudige voordracht ter benoeming voor: a. mevrouw drs. C.T. Boerke te Apeldoorn; b. de heer dr. K. van der Zwaag te Barneveld. Op de agenda stond iets over hen vermeld, bijv. hun kerkelijke achtergrond. Met dit voorstel konden onze leden zich verenigen. Betrokkenen spraken uit hun benoeming in het bestuur te aanvaarden.

Mevrouw Boerke heeft zich bereid verklaard om per 1 januari 2019 het secretariaat over te nemen van de waarnemend secretaris. Gezocht werd ook naar een vaste notulist van buiten de kring van het bestuur. Daarin is het bestuur nog niet geslaagd.

Ook de overdracht van het penningmeesterschap krijgt z'n beslag. Penningmeester H. de Gier en zijn beoogd opvolger de heer L.J. van Valen hebben administratiekantoor Fiege bezocht. Enkele praktische regelingen volgen nog.

Op 26 mei werd eveneens de jaarlijkse openbare vergadering belegd. Helaas liet de opkomst te wensen over. Sprekers waren de heren dr. B.J. Spruyt en drs. J. Schippers. Zij waren uitgenodigd om te spreken over het thema "Conservatisme en Christendom". Wij kwamen als vanouds samen in de hervormde Pauluskerk te Dordrecht, met als gastheer koster D. Quist en zijn helpers. Zij bereidden ook weer een uitstekende lunch voor de "overblijvers" tussen de morgen- en de middagactiviteiten.

Vanzelfsprekend is er ook over ons periodiek het een en ander op te merken. Dat mocht weer tienmaal verschijnen, terwijl het een beetje traditie geworden is om de leden in december een boek toe te sturen, dat op enigerlei wijze een “link” heeft met het doel van onze vereniging. Zo kreeg men een heruitgave toegestuurd van een tweetal “leerredenen” naar aanleiding van het feit dat in 1818-'19 herdacht werd dat tweehonderd jaar eerder de Dordtse Synode plaats vond. De preken zijn uitgesproken door ds. Nicolaas Schotsman en het boekje is voorzien van zijn levensbeschrijving en een woord vooraf van de bekende Nederlander Willem Bilderdijk. In december werd het aan de leden aangeboden. Financieel was dit mogelijk door een subsidie en het uitsparen van het blad van december. De contacten met drukkerij Verloop verliepen als vanouds zeer positief. Toch is het bestuur ook in gesprek geweest met andere commerciële uitgeverijen, die wellicht bereid zijn de uitgave van ons blad in de toekomst over te nemen.

Niet onvermeld mag blijven dat medio 2018 de hoofdredacteur, de heer P. van de Breevaart¹, is teruggetreden en werd opgevolgd door de heer dr. K. van der Zwaag. Na circa 25 jaar actief geweest te zijn voor het blad PN, legde ook ondergetekende het redacteurschap neer. Vele jaren werkte hij samen met de heren H.H.J. van As en F. van Vliet jr. De redactieoverdracht is goed en vlot verlopen. Op dinsdag 26 juni vond overleg plaats met de directie van drukkerij Verloop. De heer Van de Breevaart bleek bereid om vanuit Hendrik Ido Ambacht de uitgave te blijven begeleiden en Van der Zwaag ontwerpt een nieuw redactiestatuut. Een redactieteam? Dat lijkt ons minder nodig. Het zal beter werken als deskundigen op een bepaald terrein uitgenodigd worden te publiceren, indien gewenst. Ook mevrouw Boerke werd in de redactie benoemd, die periodiek zal gaan overleggen.

In de afgelopen jaren vonden er gesprekken plaats met uitgeverijen. De vraag is of ons blad in hun fonds kan worden opgenomen. Het bestuur is waakzaam: het blad PN mag natuurlijk niet worden “opgeslokt” door commerciële uitgeverij. Haast heeft PN in geen geval, maar zodra er ontwikkelingen te melden zijn, wordt u als lid daarvan vanzelfsprekend op de hoogte gesteld.

Het blad van april is altijd gerelateerd aan de Tweede Wereldoorlog. Dit was keurig verzorgd en lezenswaardig. Het blad van mei had wellicht een te hoog niveau. Wij moeten eenvoudige lezers uiteraard niet teleurstellen of verliezen. In november verscheen een themanummer over de Dordtse Synode, met bijdragen van de “sprekers van Hasselt”, waarover nu.

Op 15 september kwamen velen naar het door onze vereniging georganiseerde symposium in Hasselt, zodat gedacht is aan de wens van leden om noordelijker dan Dordrecht activiteiten te ondernemen. “Dordt in Hasselt” is gehouden in de Grote of Stephanuskerk. Ook een lunch en een stadswandeling zijn georganiseerd. Onze gastheer was burgemeester ing. E.J. Bilder van Zwartewaterland, die ons hartelijk welkom heette. De burgerlijke gemeente is heel actief bij het verloop betrokken.

Het symposium werd geopend door onze voorzitter, ds. J.M.J. Kieviet. Vervolgens kwamen aan het woord prof. dr. W. van Vlastuin (Gomarus of Arminius, een debat van eeuwigheids belang, prof. dr. H.J. Selderhuis (Van Hasselt naar Dordt en terug: een belevenis van blijvend belang) en prof. dr. W. Verboom (Van verkiezing tot volharding). Een bijzonder moment was de uitreiking van de eerste exemplaren van de hertaalde *Dordtse Leerregels*, van de hand van dr. Verboom. Ons bestuurslid ds. L. Heres is uitgenodigd om het samenzijn te besluiten. Samenzang van muziek van Revius was een goede vondst. Die samenzang werd ondersteund

¹ De heer P. van den Breevaart is op 22 februari 2019 overleden.

door mannenkoor Stereo uit Genemuiden, met bovenstem. De orgelbegeleiding was verzorgd door Harm Hoeve. De bijeenkomst is voorbereid door onze bestuursleden P. van de Breevaart, H. de Gier en M. Uitbeijerse en trok aandacht van de regionale en landelijke pers. Een "borrel" na afloop stelde onze leden en bezoekers in de gelegenheid om na te praten en contacten te vernieuwen.

Het aantal leden vertoont helaas al enige jaren een dalende tendens, ondanks pogingen van het bestuur om de curve in positieve zin om te buigen. Met name de jongeren zijn moeilijk aan de vereniging te binden. Wij blijven het maar zeggen: wat is het nodig dat elk lid wervend bezig is in zijn of haar eigen omgeving. Dat werkt het best.

De voortgang van de digitalisering blijft een punt van veel zorg. Een vrijwilliger begon heel enthousiast, doch liet het spoedig afweten. Steeds is een inspelen nodig op de ontwikkelingen. Voor dit werk is zelfs een vrijwilligersvergoeding beschikbaar. Kunt u een goede "webmaster" binnen uw netwerk traceren? Onze vereniging moet heden ten dage actueel en bereikbaar zijn. Het beheer van de website is in 2018 in handen gelegd van de broers J. en K. Teeuw en hun bedrijf T100 in Geldermalsen.

Actueel, dat betekent eveneens dat PN een privacyreglement heeft. Een eerste proeve hiervoor is door het bestuur besproken.

Zo mochten onze activiteiten in 2018 doorgang vinden, in een zeer zorgelijk tijdsgewricht. Tot bemoediging citeren we de woorden van de Heiland Zelf: Vreest niet, gij klein kuddeken. (Luk. 12:32) en de belofte dat Hij met ons zal zijn tot het einde der wereld (Matth. 28:20).

Dr. C.R. van den Berg, waarnemend secretaris in 2018